

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - 9190157

Στόχος Βελτίωσης:

Το κλίμα αποδοχής στην τάξη φαίνεται από τις σχέσεις μεταξύ των συνομηλίκων, από την ικανότητά τους να επικοινωνούν, να συνεργάζονται και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Για τις σχέσεις μεταξύ μαθητών και μαθητριών κατά το σχολικό έτος 2020-2021 στη διάρκεια της δια ζώσης διδασκαλίας δεν προκύπτουν περιστατικά λεκτικής βίας, συγκρούσεων και διαπληκτισμών.

Όμως η μεγάλη διάρκεια της συμμετοχής των παιδιών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση λόγω της πανδημίας του Covid-19, δεν προώθησε σε ικανοποιητικό βαθμό ευκαιρίες στον τομέα των σχέσεων των παιδιών, της επικοινωνίας, της συνεργασίας και της αλληλεπίδρασης μεταξύ τους.

Για το λόγο αυτό αποφασίσαμε τη φετινή σχολική χρονιά να βελτιώσουμε τις σχέσεις μεταξύ των μαθητών και να συνεργαστούμε με το 4ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων.

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, η ενίσχυση της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της αλληλεγγύης και της εμπιστοσύνης, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές, ευχάριστο και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.

Σχέδιο Δράσης: Όλοι μαζί είμαστε μια παρέα δυνατή.

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΛΟΥΒΡΗ ΝΙΚΟΛΕΤΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Παρατηρήθηκε ότι λόγω της μακρόχρονης καραντίνας τα παιδιά δεν ανέπτυξαν σε επιθυμητό βαθμό τις κοινωνικές τους δεξιότητες(συνεργασία, επικοινωνία, αλληλοβοήθεια, αποδοχή)

- Δυσκολεύονται να μοιραστούν τα παιχνίδια
- Δυσκολεύονται να δουλέψουν σε ομάδες
- Δυσκολεύονται να συνεργαστούν για να εκπληρώσουν έναν κοινό σκοπό

Για τους παραπάνω λόγους αποφασίστηκε να υλοποιηθεί ένα σχέδιο δράσης με βασικό άξονα τη συνεργασία-επικοινωνία μεταξύ των μαθητών και από τα δυο τμήματα του Νηπιαγωγείου, το οποίο θα είναι κοινό με το συστεγαζόμενο 4^ο Νηπιαγωγείο.

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η εδραίωση ενός θετικού κλίματος επικοινωνίας μεταξύ των παιδιών με την προοπτική της αποδοχής και της συνεργασίας μεταξύ τους.

Στόχοι: Στο τέλος της χρονιάς οι μαθητές να έχουν κατακτήσει δεξιότητες που προαναφέρονται (συνεργασία-επικοινωνία)

- Να υποστηρίξουμε τα παιδιά να επιλύουν τις μεταξύ τους συγκρούσεις με ειρηνικό τρόπο
- Να βοηθήσουμε τα παιδιά να μπορούν να βρίσκουν λύσεις από κοινού για την κατάκτηση ενός στόχου
- Να μάθουν τα παιδιά να μοιράζονται, να συμβιβάζονται, να επικοινωνούν με θετικούς τρόπους
- Να υποστηρίξουν οι εκπαιδευτικοί στη φιλοσοφία της ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης
- Να ενισχύσουμε τους γονείς στο να μπορούν να υποστηρίξουν τα παιδιά τους σε θετικούς τρόπους συνεργασίας και επικοινωνίας

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Ενέργειες (μεθοδολογία) για την υλοποίηση της Δράσης

Θα οργανώσουμε ένα πλαίσιο δημιουργικών δράσεων

- Διερευνητικές πρακτικές

-Ομαδικά παιχνίδια

-Κοινωνικές ιστορίες(σενάρια για προβληματισμό ώστε να αναπτύξουν στρατηγικές επίλυσης ζητημάτων παραπόνων που προκύπτουν με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας)

-Βιβλία βιβλιοθήκης

-Θεατρικό παιχνίδι, κουκλοθέατρο, παντομίμα, παιχνίδια ρόλων

- Εικαστικά(ζωγραφική, κολάζ, πινέλο, καβαλέτο, δαχτυλομπογιές, τυπώματα, χαρτοκοπτική)

-Μουσική(χορός σε ζευγάρια, παιχνίδι του καθρέφτη, χαρακτηριστικά του ήχου)

- Συμβόλαιο κανόνων θετικής συμπεριφοράς

1. Ενδοσχολική επιμόρφωση εκπαιδευτικών από ΣΕΕ ΠΕ60 σχετικά με τη φιλοσοφία της ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης

-Διαδικτυακή ενημέρωση γονέων με ψυχολόγο με θέμα: «Στρατηγικές Συνεργασίας»

Καταγραφή στο πρακτικό του σχολείου

2. Επικοινωνία - Συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες σε πρακτικές συνεργασίας- επικοινωνίας, με την Συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου ΣΕΕ ΠΕ60 και με το Δίκτυο Άλφα

Ιανουάριος 2022-Μάιος 2022

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

- Σύλλογος Διδασκόντων , Μαθητές, Σύλλογος Γονέων, Εκπρόσωποι του Δήμου,ΣΕΕ ΠΕ60
- Υλικοτεχνική υποδομή που ήδη υπάρχει μέσα σε κάθε τμήμα
- Οικονομικοί πόροι του σχολείου

Ερευνητικά εργαλεία

1. Κλείδα παρατήρησης παιδιών
2. Ερωτηματολόγιο συνέντευξης για παιδιά

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

- Αλλαγή στάσης παιδιών απέναντι στη διευθέτηση των προβλημάτων που αναδύονται κατά την ώρα του ελεύθερου παιχνιδιού
- Βαθμός επίτευξης δεξιοτήτων συνεργασίας των παιδιών (ακρόασης, επικοινωνίας, από κοινού επίλυσης προβλημάτων)
- Βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευτικών και γονέων από τη βελτίωση της συμπεριφοράς του παιδιού.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

- Παρατήρηση της επικοινωνίας/συνεργασίας των μαθητών/-τριών κατά την εκτέλεση των κοινών δραστηριοτήτων
- Ερωτηματολόγιο συνέντευξης για τους μαθητές
- Αρχική και τελική συνέντευξη μαθητών

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το σχέδιο του προγραμματισμού είναι καλογραμμένο και υπάρχει συνάφεια μεταξύ της αναγκαιότητας και της στοχοθεσίας. Επίσης αναδεικνύεται η οπτική της έρευνας στα αρχικά και τελικά του βήματα. Οι ενέργειες που αναφέρονται, πλαισιώνουν τις επιμέρους επιδιώξεις σας με τρόπο στοχευμένο. Γενικότερα αποτελεί μια πολύ καλή προσπάθεια προγραμματισμού επικεντρωμένο στο ζήτημα κατά προτεραιότητα που σας απασχολεί τη φετινή χρονιά. Εξαιρετική η σκέψη να αναπτύξετε ένα συνεργατικό πλαίσιο υποστήριξης με το 4ο Αμπελοκήπων στο κοινό σας ζήτημα!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Κατά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης από τον Ιανουάριο επιλέξαμε να χρησιμοποιήσουμε κατά τη διερεύνησή μας το εργαλείο της παρατήρησης των παιδιών κατά τη διάρκεια του ελεύθερου παιχνιδιού, όπου και εντοπίστηκαν συγκρούσεις μεταξύ κάποιων παιδιών, αλλά και στις οργανωμένες δραστηριότητες. Στη συνέχεια μέσα από το κοινωνιόγραμμα διερευνήσαμε τις σχέσεις μεταξύ των μαθητών, όπου τα ίδια τα παιδιά έδειξαν ότι η μη αποδεκτή συμπεριφορά κάποιων τα δυσκολεύει, διαπιστώνοντας ότι χρειάζεται να ενισχύσουμε περισσότερο τις κοινωνικές τους δεξιότητες: επικοινωνία και συνεργασία.

Για το λόγο αυτό υλοποιήσαμε:

α. Ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου μας με την υποστήριξη της ΣΕΕ ΠΕ60 στο ζήτημα των συγκρούσεων μεταξύ των νηπίων στις διάφορες εκφάνσεις του νηπιαγωγείου και σε συνεργασία με το 4^ο, 11^ο και 13^ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων.

β. Ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου μας από την ψυχολόγο κα Ελευθεράκου Βασιλική-Ειρήνη με θέμα:

«Η συμβολή των ορίων και η επίδραση τους στην ομαλή κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού» και σε συνεργασία με το 4^ο, 11^ο, 12^ο, 13^ο, και 15^ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων.

γ. Ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου μας από τη νηπιαγωγό κα Χρίστου Αναστασία με θέμα: «Βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής για βέλτιστη επικοινωνία με του γονείς» και σε συνεργασία με το 4^ο, 11^ο, 12^ο, 13^ο, και 15^ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων.

δ. Ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου μας από τη δασκάλα ειδικής αγωγής κα Κασάπη Όλγα με θέμα: «Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-Υπερκινητικότητα. Παραδείγματα παρέμβασης μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων» και σε συνεργασία με τα προαναφερθέντα νηπιαγωγεία.

ε. Διαδικτυακή συμβουλευτική υποστήριξη των γονέων με θέμα: «Συνεργασία μεταξύ μας, συνεργασία με τον άλλον, για την αποτελεσματική οριοθέτηση των παιδιών» στο πλαίσιο της συνεργασίας με το Δίκτυο Άλφα και τα προαναφερθέντα νηπιαγωγεία.

ζ. Υλοποίηση παιχνιδιών επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των παιδιών, παιχνίδια ρόλων (δραματοποίηση ιστοριών, παραμυθιών, μη τσαλακώνεις την καρδιά μου, οδήγησε τον τυφλό, μπαίνω στη θέση του άλλου), ασκήσεις ενεργούς ακρόασης με τη χρήση εποπτικού υλικού και ανάλογες καρτέλες (χρήση μικροφώνου, αυτί, μάτια), καθώς και ομαδικά παιχνίδια: «Ο καθρέπτης, ας μοιραστούμε αυτή τη φωλιά, ελάτε να σηκώσουμε ψηλά αυτό το αερόστατο».

η. Σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε δυο project με τίτλο: «Ζεις στην Ευρώπη, μάθε τα δικαιώματά σου» και «καραβάνια χωρίς σύνορα » από τον 3ο θεματικό κύκλο των εργαστηρίων δεξιοτήτων. Διαβάσαμε βιβλία που προάγουν τη φιλία και τη συνεργασία: «Μου αρέσει να κάνω φίλους, σκιουράκια γιατί μαλώνετε;, η σκάλα της αγάπης, το αστέρι της φιλίας, μ' αυτή την μπάλα παίζουμε όλοι, συγγνώμη, του σχοινού τα μανταλάκια και παρακολούθησαμε μια μικρή ταινία animation με τον τίτλο: Η γέφυρα και είδαμε πως επέλυσαν τις διαφορές τους τα ζώακια που βρέθηκαν στη γέφυρα».

Μετά την ολοκλήρωση των δυο project και συγκεκριμένα στα τέλη Μαρτίου εφαρμόσαμε ξανά το εργαλείο της συστηματικής παρατήρησης των μαθητών μας και τα δεδομένα μας έδειξαν ότι ενισχύθηκε η θετική αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών (π.χ. άρχισαν να χρησιμοποιούν ευγενικές λέξεις, να περιμένουν τη σειρά τους, να μοιράζονται αντικείμενα).

Στη συνέχεια ασχοληθήκαμε με «κοινωνικές ιστορίες» π.χ. «το σκουλήκι και τα πουλιά», «η γάτα και το ποντίκι», «ο τυφλοπόντικας και οι μικροί πίθηκοι», «λύκοι εναντίον λύκων» με σκοπό να διευρύνουμε τη σκέψη των παιδιών, να τα προβληματίσουμε στο πώς να επιλύουν τα προβλήματά τους και να διαχειρίζονται τα αρνητικά τους συναισθήματα, όπως τον έλεγχο το θυμού τους μέσα από το φανάρι του θυμού που κατασκεύασαν. Μέσα από αυτές τις ιστορίες να λύνουν τις διαφωνίες μεταξύ τους και σπάνια να απευθύνονται στις νηπιαγωγούς για να παρέμβουν και να βρουν λύση στο πρόβλημά τους.

Κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης εστίασαμε στην πραγματοποίηση (σε επανάληψη) της συνέντευξης με τα παιδιά και στο κοινωνιόγραμμα της τάξης για να δούμε αν άλλαξε η σκέψη των παιδιών στο πως βλέπουν τις σχέσεις τους με τους άλλους. Παρατηρήσαμε ότι η στάση των παιδιών κατά την αλληλεπίδρασή τους με τους συμμαθητές τους τόσο στη διάρκεια του παιχνιδιού όσο και στις ομαδικές δραστηριότητες είχε αλλάξει σε κάποιο βαθμό και αυτό γιατί μέσα από την ενσωμάτωση νέων πρακτικών υποστήριξης και ενίσχυσης της θετικής συμπεριφοράς τα παιδιά μπορούσαν να συνεργαστούν καλύτερα, να επικοινωνούν μεταξύ τους και να βρίσκουν τρόπους να λύνουν τις συγκρούσεις μόνοι τους.

Με τη λήξη των δράσεων, μέσα από συζητήσεις με τους γονείς, μας επισήμαναν την αλλαγή που παρατήρησαν στη συμπεριφορά των παιδιών τους.

Τεκμήρια αποτελούν: καταγραφές στο βιβλίο πράξεων, αρχείο ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, βιβλίο σχολικής ζωής, φωτογραφίες από τις δράσεις.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Αναφορικά με τη στοχοθεσία και το περιεχόμενο της Δράσης δεν υπήρξαν αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό. Οι αλλαγές που επήλθαν στον αρχικό σχεδιασμό κατά την υλοποίηση της Δράσης είχαν να κάνουν με τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν και με τις συνεργασίες που αναπτύχθηκαν. Συγκεκριμένα ενώ αρχικά αποφασίστηκε η εφαρμογή συστηματικής παρατήρησης και συνέντευξης στα παιδιά, στην πορεία του Σχεδίου Δράσης ενσωματώθηκε και το κοινωνιόγραμμα. Σχετικά με τις συνεργασίες που αναπτύχθηκαν αρχικά είχε αποφασιστεί να αναπτυχθεί συνεργασία με το 4^ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων, αλλά στη συνέχεια χρειάστηκε να αναπτυχθεί συνεργασία στην οργάνωση των ενδοσχολικών επιμορφώσεων και με άλλα σχολεία του Δήμου μας (11^ο, 12^ο, 13^ο και 15^ο Νηπιαγωγείο Αμπελοκήπων).

Αποτελέσματα της Δράσης

Από τα 20 παιδιά, τα 12 με την παρατήρηση και τη συνέντευξη που πήραμε, είδαμε ότι ανέπτυξαν σχέσεις συνεργασίας μεταξύ τους και διαμορφώθηκε ένα κλίμα αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότητας. Συγκεκριμένα, είδαμε ότι άλλαξαν τακτική, άρχισαν να χρησιμοποιούν ευγενικές λέξεις, να μη θυμώνουν εύκολα και όταν θυμώνουν να προσπαθούν να ηρεμήσουν, μπαίνοντας στο καβούκι τους σαν χελωνίτσες, να λένε συγνώμη, να μη χτυπιούνται, άρχισαν να βρίσκουν λύσεις μεταξύ τους, χωρίς να χρειάζεται να διαμεσολαβήσουμε στην επίλυση των συγκρούσεών τους.

Το σχολείο μας φέτος συμμετείχε για δεύτερη συνεχή χρονιά στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus KA3 2018-2021, με τον τίτλο: "Teachers4Europe: Setting an Agora for Democratic Culture".

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με δυο νηπιαγωγεία της Ρουμανίας (1st Kindergarten is Gradinita Floresti from the city of Cluj-Napoca Romania and the 2nd is Gradinita cu Program Prelungit Mamaruta from the city of Cluj-Napoca Romania).

Ο τίτλος του δικού μας προγράμματος είναι: «Do you live in Europe, learn your rights» (Ζεις στην Ευρώπη, μάθε τα δικαιώματά σου).

Πραγματοποιήσαμε 5 ενδοσχολικές επιμορφώσεις σε συνεργασία και με άλλα σχολεία, εστιασμένες στο ζήτημα των συγκρούσεων των νηπίων και της συνεργασίας μεταξύ μας, με τον άλλον για την αποτελεσματική οριοθέτηση των παιδιών.

Ο Σύλλογος Διδασκόντων για τη φετινή χρονιά υλοποίησε 3 συνεδριάσεις, μια για τον αρχικό σχεδιασμό της δράσης, μια για την υλοποίηση και μια για την αποτίμηση και 3 διαδικτυακές συναντήσεις με τους γονείς για την ενημέρωσή τους σχετικά με το σχέδιο δράσης και τις αλλαγές που παρατηρήθηκαν στον τρόπο που συμπεριφέρονται τα παιδιά.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

3 = Σε μεγάλο βαθμό

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Οι παράμετροι που μας διευκόλυναν για την επίτευξη των στόχων μας ήταν η συνεργασία μεταξύ των

εκπαιδευτικών της σχολικής μας μονάδας αλλά και με τους εκπαιδευτικούς του 4^{ου} Νηπιαγωγείου Αμπελοκήπων. Επίσης, υπήρξε συνεργασία και εστιασμένος διάλογος μεταξύ εκπαιδευτικών και από άλλα σχολεία της περιφέρειά μας στην οργάνωση ενδοσχολικών επιμορφώσεων σε κοινά ζητήματα, όπως η επίλυση συγκρούσεων στην τάξη του νηπιαγωγείου και η συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Η συμβουλευτική υποστήριξη, η συνεχής στήριξη και ανατροφοδότηση από τη ΣΕΕ ΠΕ60 μας βοήθησε σε πολύ μεγάλο βαθμό στο να ξεπεράσουμε τυχόν δυσκολίες.

Κατά τη διενέργεια των δράσεων υπήρχε ανταπόκριση από τους γονείς για βοήθεια και υιοθέτηση αυτών των στρατηγικών επίλυσης συγκρούσεων και στο περιβάλλον του σπιτιού.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Η κυριότερη δυσκολία που παρατηρήθηκε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου δράσης, ήταν η απουσία μεγάλου αριθμού παιδιών κατά την υλοποίηση των δράσεων στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς λόγω του Covid-19.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Το υλικό που παρήχθη και αξιοποιήθηκε κατά την υλοποίηση των δράσεων ήταν η σχεδίαση των εργαλείων της παρατήρησης, των ερωτήσεων της συνέντευξης και του κοινωνιογράμματος.

Φωτογραφίες από τις δράσεις των παιδιών (ομαδικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, δραματοποίησης ιστοριών, μπαίνω στο καβούκι μου σαν χελωνίτσα και ηρεμώ, τα αστέρια της φιλίας και της συνεργασίας, μουσικοκινητικό παιχνίδι με στεφάνια, όπου τα παιδιά βρίσκουν τρόπους να χωρέσουν στο στεφάνι χωρίς να συγκρουστούν κ.α.)

Κατασκευή το φανάρι του θυμού με τα βήματα διαχείρισης αυτού του αρνητικού συναισθήματος (σταμάτα, σκέψου, δράσε).

Ανοιχτά εκπαιδευτικά φύλλα για τεκμηρίωση της επίλυσης των συγκρούσεων μέσα απ' τις κοινωνικές ιστορίες (εικαστική αποτύπωση της λύσης της σύγκρουσης από τα ίδια τα παιδιά, πως θα έλυναν τα ίδια τη σύγκρουση αν θα ήταν στη θέση των ζώων).

Αφίσα για την ενίσχυση της θετικής συμπεριφοράς στο σχολείο.

Ομαδική κατασκευή των παιδιών με τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αξίες της (συνεργασία, φιλία, αλληλεγγύη, δικαιοσύνη, σεβασμός στο περιβάλλον, δημοκρατία, ελευθερία και αγάπη).

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι επιμορφώσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της δράσης ήταν εστιασμένες στο ζήτημα των συγκρούσεων μεταξύ των νηπίων στις διάφορες εκφάνσεις του νηπιαγωγείου με την υποστήριξη της ΣΕΕ ΠΕ60, στη συμβολή των ορίων και στην επίδρασή τους στην ομαλή κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού, στη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας: Μια θεωρητική προσέγγιση. Παραδείγματα παρέμβασης μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων με τη στήριξη εκπαιδευτικών με ειδικά προσόντα.

Επίσης, υπήρξε εστιασμένη συμβουλευτική υποστήριξη σε γονείς και εκπαιδευτικούς στο ζήτημα της συνεργασίας μεταξύ μας, με τον άλλον για την αποτελεσματική οριοθέτηση των παιδιών από το Δίκτυο Άλφα, αλλά και στις βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής για βέλτιστη επικοινωνία με τους γονείς από εκπαιδευτικό με ειδικά προσόντα.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι πρακτικές συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου μας, αλλά και των εκπαιδευτικών των

όμορων σχολείων που αναπτύχθηκαν στο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης μας διευκόλυναν τη συνεργασία και συνέβαλαν στο να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήσαμε τόσο στον αρχικό σχεδιασμό όσο και στην αποτίμηση του σχεδίου δράσης μας βοήθησαν στο να συλλέξουμε το υλικό μας και ήταν εστιασμένα στις δράσεις μας και στην επίτευξη των στόχων μας.

Η αφήγηση κοινωνικών ιστοριών αποδείχτηκε αποτελεσματική στην ενίσχυση δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων από τα ίδια τα παιδιά.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Θα ήταν καλό να αναπτυχθούν περισσότερες ενδοσχολικές επιμορφώσεις με τους γονείς στα ζητήματα που κάθε φορά μας απασχολούν στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας, μια και φέτος υλοποιήσαμε μόνο μία με τους γονείς λόγω περιορισμένου χρόνου. Επίσης, θα μπορούσαν του χρόνου να αναπτυχθούν περισσότερες ενδοσχολικές επιμορφώσεις από τη ΣΕΕ ΠΕ60 αναφορικά με την έρευνα- δράση. Να υπάρχουν περισσότερα από 3 πρακτικά για τον προγραμματισμό του σχεδίου δράσης.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Θεωρούμε ότι θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε τη δράση μας και την επόμενη σχολική χρονιά μια και συνεχίζουν να υπάρχουν περιστασιακά κάποιες συγκρούσεις μεταξύ των παιδιών και δεδομένου ότι έρχονται πολλά παιδιά που φοιτούν για πρώτη φορά στο σχολείο, καθώς και να εμπλέξουμε περισσότερο τους γονείς μια και δε μπορέσαμε αυτή τη χρονιά να συνεργαστούμε όσο θα θέλαμε λόγω Covid-19 και πολλών απουσιών των παιδιών.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής του σχολείου μας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Teachers4Europe με τίτλο: "Ζεις στην Ευρώπη, μάθε τα δικαιώματά σου", παρατηρήσαμε σημαντική βελτίωση των παιδιών τόσο σε επίπεδο συμπεριφοράς όσο και μάθησης.

Για το λόγο αυτό σκεφτόμαστε ότι με τη νέα σχολική χρονιά θα κατευθυνθούμε και σε άλλες δράσεις που εστιάζουν στη συμμετοχή του σχολείου μας σε Ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως e-Twinning.